

Last učiteljskega tiskovnega društva

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča slavnim krajnim šolskim svetom,
šolskim vodstvom in učiteljstvu

uradne tiskovine iz svoje zaloge.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastonj. Postrežba točna.

Tudi vse tiskovine za županstva ima naša tiskarna po prejšnji
ceni v zalogi.

Naša tiskarna sprejema vsa v to stroko spadajoča dela ter
jih izvršuje okusno in po solidnih cenah.

Učiteljsko tiskovno društvo.

Učiteljsko tiskovno društvo že posluje. Zato vladno vabimo slovensko učiteljstvo in vsa učiteljska društva, da naj se blagovolijo prav marljivo v mnogobrojnem številu zglašati za deleže. Deleži so po 100 K in se plačujejo takoj ali pa v 10 nepretrganih mesečnih obrokih po 10 K.

Učiteljsko tiskovno društvo je pristopilo k „Zadružni Zvezi“ v Celju in njeni organi bodo pregledovali in revidirali delo našega društva.

Denar je pošiljati samo na naslov „Učiteljsko tiskovno društvo“ v Ljubljani.

Za upravni svet:

Karel Wider,
predsednikov namestnik.

L. Jelenc,
predsednik.

S kakšnimi težavami sem se moral boriti.

Spisal Ivan Lapajne.

(Dalje.)

S takimi učenci bi morali učitelji le nemško govoriti. Učitelji so večinoma tudi storili in mučili na ta način sebe in zlasti tiste učence, ki so došli iz slovenskih trirazrednic, dvorazrednic in celo iz enorazrednic direktno v meščansko šolo. Taki učenci so dobili v roke čisto nemške knjige, lepe nemške, krasno ilustrovane knjige, ki jih pa žalibog niso razumeli, kaj razumeli, ko jih še čitati niso znali. Za vse predmete so dobili učenci knjige; edino le v 1. razredu sva z g. Bezlajem za geometrijo in zgodovino pustila učence brez posebnih knjig. G. Bezlaju se je dotična učna knjiga zdela preobširna in za nemščine nevedne dečke pretežka; zato je rajši prve nauke iz geometrije narekoval v kratkih in jednatih stavkih. Za zgodovino v 1. raz-

redu sem uvedel najprvo težak Zeisbergov tekst, ki se mi je pa zdel še za nemške otroke preobširen in premalo razumljiv. Zato sem ga opustil, in to pa še posebno zaradi tega, ker je bilo v 5. delu Ullrichovega Šdelnega nemškega berila, ki je bil za 1. razred uveden, (6. del v 2., 7. del v 3. razredu) dovolj zgodovinske tvarine, ki se je lahko obravnavala vse leto. To so bili razlogi z ozirom na pedagogiko, zakaj so bili učenci 1. razreda v neki dobi (od 1882—1894) brez teh dveh šolskih knjig.

Bili so pa tudi ekonomični vzroki. Šola je morala, da si je učencev pridobila in ohranila, vse knjige in šolske potrebščine vsem učencem preskrbovati, in sicer siromakom in napol siromakom brezplačno, drugim pa proti silno majhni letni odškodnini (1—5 gl.). Zakaj vse to navajam? Ker so nemški nadzorniki v letih 1895—1898 silno ropotali nad menoj, da ne preskrbim učencem niti učne knjige za zgodovino. O tem godrnjanju je slišal menda tudi predsednik baron Hein. Ko je nekega dne obiskal tudi meščansko šolo in pri naukih poslušal, je bil posebno pozoren pri geometriji in zgodovini. Ta slednji predmet sem jaz izpraševal, na ta način pač, da sem učencem stavljal vprašanja, na katera so oni odgovarjali.

Po izvršeni inšpekciji sem tožil visokemu gospodu, da ima šola križ pač z nemškim učnim jezikom. A prevzvišeni gospod ni hotel moje opravičene pritožbe čisto nič upoštevati, in ko je došel v Ljubljano nazaj, se je pritoževal nasproti deželnemu šolskemu nadzorniku, kakor da bi bili moji učni uspehi in moja metoda pri zgodovini slabi. Menil je namreč, da bi morali učenci zgodovinsko tvarino na pamet pripovedovati ali memorirati. Ta napačni nazor mu je izkušal sicer pravični deželni šolski nadzornik iz glave izbiti, pa menda ni šlo, in zaupanja si pri tem velikem gospodu nisem mogel več pridobiti.

Učni načrti so mi delali precej preglavice. Že l. 1874. ali 1875., ko smo bili pri deželni učiteljski skupščini v Gradcu, sem se moral boriti zoper „načrt“ učnih načrtov, ki ga je deželni šolski svet štajerski predložil tej konferenci v pretres. Ta „načrt načrtov“ je želel, da bi bile vse spodnještajerske šole tako osnovane glede učnega načrta, kakor so bile že takrat šole na slovenskem spodnjem Koroškem. Glede jezika naj bi bile namreč te šole tako urejene, da bi imela vsaka slovenska šola, bodisi enorazredna ali večrazredna, le na najnižji stopnji slovenščino za učni jezik, nemščino pa za predmet; na srednji stopnji pa naj bi bila vsaka šola na Spodnjem Štajerskem utrakvistična, na višji stopnji pa čisto nemška.

Tako se je glasil vladni predlog. Le z velikim trudom sem s pomočjo zvestih slovenskih tovarišev in pravičnih nemških sobratov v Gradcu dognal, da ta predlog ni dobil prave večine, in vlada ga ni očitno proglasila kot ukaz.

(Dalje.)